

ԿՈԴ
050.0171Ն. 28.09.18

28 սեպտեմբերի 2018 թվականի թիվ 171-Ն

«ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ՖՈՆԴԻ ՊԱՀԱՌՈՒԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ» ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ 10/31-Ը ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ 2013 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 27-Ի ԹԻՎ 333-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱԶԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Նպատակ ունենալով պաշտպանել ներդրումային ֆոնդերի ներդրողների շահերը՝ նվազեցնելով ներդրումային ֆոնդերի պահառուական գործառույթներում առկա էական ռիսկերը,

հիմք ընդունելով «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 69-րդ հոդվածի 4-րդ մասը, 88-րդ հոդվածի 3-րդ մասը, «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի 8-րդ կետը,

դեկլարովելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 20-րդ հոդվածի «ե» կետով, «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի պահանջներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է.

1. Հաստատել «Ներդրումային ֆոնդի պահառուի կառուցվածքի և գործունեության նկատմամբ լրացուցիչ պահանջները» Կանոնակարգ 10/31-ը՝ համաձայն սույն որոշման Հավելվածի (կցվում է):

2. Ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2013 թվականի դեկտեմբերի 27-ի «Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների պահառության ընդհանուր կանոնները սահմանելու մասին» թիվ 333-Ն որոշումը:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո վեց ամսվա ընթացքում ներդրումային ֆոնդերը (ֆոնդերի կառավարիչները) և ֆոնդերի պահառուները պարտավոր են համապատասխանեցնել իրենց գործունեությունը սույն որոշմանը:

4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

**Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահի տեղակալ**

Ներսես Երիցյան

2018 թ. հոկտեմբերի 2
Երևան

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

Հաստատված է
ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2018 թվականի սեպտեմբերի 28-ի թիվ 171-Ն որոշմամբ

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ 10/31

ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ՖՈՆԴԻ ՊԱՀԱՌՈՒԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏԱՄԲ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կանոնակարգը սահմանում է ներդրումային ֆոնդի (այսուհետ նաև՝ ֆոնդ) պահառուի կառուցվածքի և գործունեության նկատմամբ լրացուցիչ պահանջները, այդ թվում՝ տարբեր տեսակի ակտիվների պահառության և պահառուի կողմից ակտիվների տարանջատման սկզբունքները:

2. Սույն կանոնակարգում օգտագործված հասկացություններն ունեն «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» և «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներում սահմանված նշանակությունները:

ԳԼՈՒԽ 2. ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

3. Ֆոնդի ակտիվները պահառության են հանձնվում պահառուին հետևյալ սկզբունքներին համապատասխան.

- 1) արժեթղթերը և ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ի պահ են հանձնվում պահառուին, եթե դրանք կարող են գրանցվել (հաշվառվել) պահառուի մոտ բացված համապատասխան հաշիվներում.
- 2) սույն կետի 1-ին ենթակետում չներառված ակտիվների համար պահառուն պետք է ստուգի և հավաստիանա, որ դրանց նկատմամբ վերջնական սեփականության իրավունքը պատկանում է ֆոնդին, և պետք է վարի գրառումներ այդ ակտիվների վերաբերյալ (որոնց նկատմամբ ֆոնդի սեփականության իրավունքը հաստատված է): Սույն ենթակետով նախատեսված սեփականության իրավունքը ստուգվում է ֆոնդի կառավարչի կողմից ներկայացված փաստաթղթերի և տեղեկատվության, և հնարավորության դեպքում, արտաքին (երրորդ անձանցից ստացված) ապացույցների հիման վրա:

4. Սույն կանոնակարգի իմաստով՝ պահառուին ի պահ հանձնված են համարվում նաև ֆոնդի ակտիվներում ներառված այն արժեթղթերը, որոնք գրանցված (հաշվառված) են կամ կարող են ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն

գրանցվել (հաշվառվել) պահառուի (ենթապահառուի) անունով բացված արժեթղթերի հաշվում: Սույն կանոնակարգի 3-րդ կետի 1-ին ենթակետը չի տարածվում այն արժեթղթերի և ֆինանսական գործիքների վրա, որոնք, ըստ կիրառվող օրենսդրության, ենթակա են գրանցման (հաշվառման) թողարկողի կամ դրա ռեեստրավարի կողմից ուղղակիորեն տվյալ ֆոնդի (ֆոնդի կառավարչի) անունով:

5. Պահառուն պարտավոր է՝

- 1) վարել առանձնացված հաշվառում սույն կանոնակարգի համաձայն ի պահ ընդունված ակտիվների, դրանց հետ իրականացվող գործառնությունների և գրառումների վերաբերյալ (ներառյալ՝ առանձին հաշիվներ յուրաքանչյուր ֆոնդի համար), որը թույլ կտա ցանկացած ժամանակ տարանջատել յուրաքանչյուր ֆոնդի (ենթաֆոնդի) համապատասխան ակտիվները պահառուի սեփական, այլ ֆոնդերի (ենթաֆոնդերի) կամ անձանց ակտիվներից,
- 2) պահպանել տեղեկատվությունը և վարել հաշվառումն ու հաշիվներն այնպես, որ ապահովվի դրանց ճշգրտությունը և համապատասխանությունը ֆոնդի ակտիվներին,
- 3) պարբերաբար իրականացնել համեմատություններ, ճշգրտումներ իր և այլ անձանց մոտ առկա՝ ֆոնդի ակտիվների վերաբերյալ հաշիվների, տեղեկատվության, գրանցումների միջև,
- 4) ձեռնարկել անհրաժեշտ կազմակերպական միջոցներ ֆոնդի ակտիվների անբարեխիղճ կամ չթույլատրված օգտագործման, մեքենայությունների, թերի հաշվառման կամ անտեսման արդյունքում ֆոնդի ակտիվների կամ դրանց հետ կապված իրավունքների կորստի ռիսկը նվազագույնի հասցնելու համար,
- 5) պահառության գործառույթների պատվիրակման դեպքում գնահատել ակտիվների պահառության ողջ շղթայում (ենթապահառուներ) առկա ռիսկերը, մշտապես հետևել դրանց, և էական ռիսկերի մասին տեղեկացնել ֆոնդի կառավարչին:

6. Պահառուն պարտավոր է ապահովել սույն կանոնակարգի 3-րդ կետի 2-րդ ենթակետով նախատեսված գրառումների և տեղեկատվության թարմությունը՝ իր կանոններով և(կամ) պահառության պայմանագրով սահմանված կարգով:

7. Պահառուն պետք է ունենա հասանելիություն ցանկացած տեղեկատվության, որն անհրաժեշտ է սույն կանոնակարգի 3-րդ կետի 2-րդ ենթակետով նախատեսված սեփականության իրավունքի ստուգման և հաշվառման պարտականությունների կատարման համար: Ֆոնդի կառավարիչը պետք է պահառուին տրամադրի, ինչպես նաև ապահովի, որ երրորդ անձինք պահառուին տրամադրեն այն ողջ տեղեկատվությունը, որն անհրաժեշտ է պահառուի՝ սույն կանոնակարգի 3-րդ կետի 2-րդ ենթակետով նախատեսված սեփականության իրավունքի ստուգման և հաշվառման պարտականությունների կատարման համար:

8. Պահառուն պետք է ձեռնարկի բավարար կազմակերպական միջոցներ և (կամ) ներդնի անհրաժեշտ ընթացակարգեր սույն կանոնակարգի 3-րդ կետի 2-րդ

ենթակետով նախատեսված ակտիվների՝ առանց պահառուի իմացության օտարման, փոխանակման կամ փոխանցման ռիսկը առավելագույնս նվազեցնելու համար: Պահառուն պետք է հասանելիություն ունենա այդ ակտիվներով յուրաքանչյուր գործառնության վերաբերյալ փաստաթղթերին և տեղեկատվությանը: Ֆոնդի կառավարիչը պետք է ապահովի, որ համապատասխան երրորդ անձինք պահառուին տրամադրեն հավաստագրեր կամ այլ փաստաթղթային ապացույցներ սույն կետում նշված ակտիվների օտարման կամ ձեռքբերման դեպքում:

9. Ֆոնդի կառավարիչը պետք է ապահովի, որ ֆոնդի ակտիվների հետ կապված բոլոր հանձնարարականները և տեղեկատվությունը ուղարկվում են ֆոնդի պահառուին, որպեսզի պահառուն հնարավորություն ունենա իրականացնելու ինքնուրույն ստուգումներ և (կամ) համեմատություններ:

ԳԼՈՒԽ 3. ՊԱՀԱՌՈՒԻ ՀՍԿՈՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

10. «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 87-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ից 5-րդ կետերով նախատեսված հսկողական գործառնությունների շրջանակում ֆոնդի պահառուն պարտավոր է՝

- 1) ներդնել տվյալ ֆոնդի բնույթի, ներդրումային քաղաքականության, ֆոնդի կառավարչի կազմակերպական կառուցվածի հետ կապված ռիսկերին համապատասխան հսկողական ընթացակարգեր.
- 2) իրականացնել ֆոնդի կառավարչի (կամ նշանակված այլ անձի) պատասխանատվության ներքո գտնվող համապատասխան ընթացակարգերի ստուգումներ.
- 3) պարբերաբար իրականացնել ստուգումներ և համեմատություններ իր, ֆոնդի կառավարչի և այլ անձանց մոտ առկա՝ ֆոնդի ակտիվների վերաբերյալ հաշիվների, տեղեկատվության, գրանցումների միջև.
- 4) սահմանել հսկողական գործառնությունների իրականացման ընթացքում ի հայտ եկած անճշտությունների կամ խախտումների դեպքում պահառուի կողմից իրականացվելիք գործողությունները:

11. Ֆոնդի կառավարիչը պետք է պահառուին տրամադրի այն ողջ տեղեկատվությունը, որն անհրաժեշտ է պահառուին սույն կանոնակարգի 10-րդ կետով նախատեսված գործառնությունն ու պարտականություններն իրականացնելու համար:

ԳԼՈՒԽ 4. ՖՈՆԴԻ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

12. Ֆոնդի դրամական միջոցները կարող են պահվել մեկ կամ մի քանի բանկերում կամ պահառուի մոտ բացված դրամական հաշիվներում: Եթե ֆոնդի դրամական միջոցների հաշիվը բացվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկում ֆոնդի կառավարչի կամ պահառուի անունով, ապա

այն պետք է լինի Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 928.4-րդ հոդվածով նախատեսված անվանատիրոջ հաշիվ:

13. Ֆոնդի կառավարիչը պետք է պահառուին տեղեկացնի ֆոնդի անունով կամ ֆոնդի համար բացված բոլոր դրամական հաշիվների վերաբերյալ՝ պահառուի նշանակման պահին, ինչպես նաև ֆոնդի նոր դրամական հաշվի բացման դեպքում:

14. Պահառուն պետք է իրականացնի հսկողություն ֆոնդի դրամական հոսքերի նկատմամբ: Այդ նպատակով պահառուն պետք է իրականացնի առնվազն հետևյալը՝

- 1) ներդնի ֆոնդի բոլոր դրամական հոսքերի ուսումնասիրությունների և համեմատությունների արդյունավետ ընթացակարգեր և իրականացնի դրանք օրական կտրվածքով, իսկ ոչ հաճախակի հոսքերի դեպքում՝ յուրաքանչյուր հոսքի դեպքում.
- 2) ներդնի ընթացակարգեր, որոնք թույլ կտան բացահայտել կասկածելի դրամական հոսքերը կամ այն հոսքերը, որոնք կարող են չհամապատասխանել ֆոնդի գործունեությանը կամ ֆոնդի կանոններին.
- 3) պարբերաբար (տարեկան առնվազն մեկ անգամ) վերանայի սույն կետի 1-ին և 2-րդ ենթակետերով նախատեսված ընթացակարգերի համարժեքությունը.
- 4) ստուգի ֆոնդի դրամական միջոցների մնացորդների վերաբերյալ իր և ֆոնդի կառավարչի գրառումների համապատասխանությունը:

15. Ֆոնդի կառավարիչը պետք է ապահովի, որ պահառուին տրամադրվի ֆոնդի յուրաքանչյուր դրամական հաշվի վերաբերյալ այն ողջ տեղեկատվությունը (ներառյալ՝ հանձնարարականները), որն անհրաժեշտ է պահառուին ֆոնդի դրամական հոսքերի նկատմամբ հսկողություն իրականացնելու, այդ թվում՝ ինքնուրույն ստուգումներ և(կամ) համեմատություններ իրականացնելու համար:

ԳԼՈՒԽ 5. ՊԱՀԱՌՈՒԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

16. Պահառուն ֆոնդի ակտիվների վերաբերյալ հաշվառումը պետք է իրականացնի այնպես, որ այն թույլ տա ցանկացած պահի ունենալու ֆոնդի ակտիվների կազմի և քանակի (ծավալի, անվանական արժեքի) մասին ամբողջական տեղեկատվություն: Պահառուն սույն կետով նշված տեղեկատվությունը պայմանագրով սահմանված կարգով և պարբերականությամբ տրամադրում է ֆոնդին (ֆոնդի կառավարչին):

17. Պահառուն ֆոնդի ակտիվների և դրանցով գործարքների մասով գրանցումները պետք է վարի այնպիսի եղանակով, որպեսզի բավարարվեն հետևյալ պայմանները.

- 1) Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ Կենտրոնական բանկ) պահանջով այդ գրանցումները պետք է հասանելի դարձվեն Կենտրոնական բանկի համար, և պետք է հնարավոր լինի վերծանել կատարված յուրաքանչյուր գործարքի յուրաքանչյուր փուլը,

- 2) եթե այդ գրանցումներում փոփոխություններ կամ լրացումներ են կատարվում, ապա դրանք պետք է կատարվեն այնպես, որպեսզի հնարավոր լինի պարզել այդ գրանցումների սկզբնական բովանդակությունը և յուրաքանչյուր փոփոխությունը կամ լրացումը, և
- 3) պետք է բացառվի երրորդ անձանց համար այդ գրանցումների չթույլատրված հասանելիությունը:

18. Պահառուն սույն կանոնակարգին համապատասխան ֆոնդի ակտիվների միասնական հաշվառումն իրականացնում է էլեկտրոնային եղանակով:

19. Պահառուի փոփոխության դեպքում պահառուն պետք է ապահովի ֆոնդի ակտիվների վերաբերյալ իր մոտ առկա ողջ տեղեկատվության անխափան փոխանցումը նոր պահառուին:

20. Ֆոնդի ակտիվների վերաբերյալ պահառուի մոտ գրանցված տեղեկությունները պահպանվում են պահառուի կողմից տվյալ ֆոնդի ակտիվների պահառության իրականացման ողջ ընթացքում և դրանից հետո առնվազն յոթ տարի:

ԳԼՈՒԽ 6. ՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁՆԱՑՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

21. Պահառուն պետք է ապահովի ֆոնդի պահառության գործառույթների ֆունկցիոնալ և կազմակերպական առանձնացվածությունը ֆոնդին կամ ֆոնդի կառավարչին մատուցվող այլ ծառայություններից և ապահովի, որ բոլոր հնարավոր շահերի բախումները բացահայտվում, կառավարվում և հսկվում են:

ԳԼՈՒԽ 7. ՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

22. Պահառության պայմանագիրը պետք է պարունակի առնվազն՝

- 1) պահառուի կողմից մատուցվող ծառայությունները, ֆոնդերի ակտիվների պահառության գործառույթների նկարագիրը (ներառյալ՝ հաշիվներում հաշվառման, սեփականության ստուգման և հաշվառման, հսկողական)՝ ըստ ակտիվների տեսակների և ֆոնդի ներդրումների աշխարհագրության,
- 2) ֆոնդի ակտիվներով գործառնությունների գրանցման կարգը,
- 3) պահառուի՝ օրենքով, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված գործառույթներն ու պարտականություններն իրականացնելու համար անհրաժեշտ տեղեկությունները և դրանց ստացման (փոխանակման) կարգը, ներառյալ երրորդ անձանցից պահառուին տեղեկությունների տրամադրումն ապահովող ընթացակարգերը,
- 4) պահառուի կողմից ֆոնդի կառավարչին տրամադրվող տեղեկությունները և դրանց տրամադրման կարգը, որն անհրաժեշտ է կառավարչին ֆոնդի հետ կապված իր պարտականությունների կատարման համար,
- 5) պահառուի գործառույթների պատվիրակման կարգը,

6) պահառության պայմանագրի ժամկետը, դադարման հիմքերը և կարգը, պահառության պայմանագրի դադարման դեպքում նոր պահառուին տեղեկությունների փոխանցման կարգը,

7) անճշտությունների կամ խախտումների դեպքում ֆոնդի կառավարչին կամ Կենտրոնական բանկին տեղեկացման կարգը:

23. Եթե սույն կանոնակարգի 22-րդ կետով նախատեսված դրույթները սահմանված են պահառուի պահառության կանոններով, ապա դրանք պահառության պայմանագրում կարող են սահմանվել այդ կանոններին հղումների տեսքով: